

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vási? — Ivamál?

Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.

Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið
sosialurin

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkum og einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meir kostnað fyri lýsaran.

Fara at týða dreymin um ár 2000

Næsta ár eru 100 ár liðin, síðan norðurlandskar javnrættindakvinnur fyrstu ferð vóru saman. Ta ferðina tosaðu tær um frið, um støðuna hjá vinnunum á arbeiðsmarknaðinum og um felags undirvísing fyri gentur og dreingir.

Ikki varð hugsað um eitt 100 ára hald, tá Nordisk Ministerråd tók stig til at halda eina norðurlandska kvinnuráðstevnu næsta ár. Nordisk Ministerråd játtaði bara pengar og heitti síðan á kvinnufelagsskapirnar í Norðurlondum um at skipa fyri stevnuni, ið verður í Oslo frá 30. juli til 7. august næsta ár.

Hesa vikuna er Helle Jarlmoose í Føroyum og greiðir frá ráðstevnuni. Hon hevur tosað við føroyskar politikarar, og í annaðkvöld klokkan 19.30 bjóðar hon øllum føroyskum kvinnum til fundar á Hotel Hafnia at hoyra um stevnuna.

Roknað verður við 7-8000 kvinnum á ráðstevnuni, og at tiltøkini verða eini 800 í tali. Hetta verður fyrstu ferð, at so nógvur norðurlandskar kvinnur koma saman at tosa um felags áhugamál.

Nakrir av spurningunum, ið tiknir verða upp á ráðstevnuni, verða teir somu, sum javnrættindakvinnurnar tosaðu um fyri 100 árum síðan. Fyrireikararnir hava biðið um uppskot til ráðstevnuna, og uppskotini tróta ikki. Millum uppskotini er friður og avvápanaður, og støðan hjá vinnunum á arbeiðsmarknaðinum. Fyri 100 árum síðan kravdu kvinnurnar, at gentur og dreingir høvdu felags undirvísing. Nú verður tosað um at byta kynini sundur í nøkrum fakum, eitt nú fysikk og edv-læru, fyri at stimbra tær minni-framligu genturnar.

Líta fram

Ætlanin við ráðstevnuni er ikki at líta aftur eftir.

— Vit vilja líta fram í tíðina og gera okkum greitt, hvat tað er fyri samfelag, vit ynskja okkum. Vit fara at tosa um, hvussu kvinnurnar kunnu vera við til at ávirka samfelagið tann rætta vegin. Á kvinnuráðstevnuni fara vit at týða dreyminar, sum kvinnur ganga við um samfelagið ár 2000, sigur Helle Jarlmoose.

— Tað verður viðhvørt sagt, at kvinnurørslan er sovnað. Men tað er ikki heilt beint, tí ongantið áður hava javnrættindakvinnurnar verið so virknar sum nú. Tær arbeiða bara upp á ein annan máta. Tað eru kanska ikki so nógvir felagsskapir, sum hava til endamáls burturav at virka fyri javnrættindum. Men bæði í fakfeløgum og arbeiðsplássum eru kvinnubólkar, og fleiri feløg hava eisini javnrætt á skránni, sigur Helle.

Hon sigur, at áhugin fyri ráðstevnuni er sera stórur. Tær, sum fyrireika, hava ikki sett upp, hvørji evni skulu viðgerast. Tað avgera tær, sum luttaka. Fyrireikararnir seta eingi mark. Eingi sjónarmið verða heldur útiðst. Har verður bæði rúm fyri kvinnum fyri friði og fyri kvinnum, sum krevja herskyldu at galda fyri kvinnur. Allar kvinnur kunnu koma við. Helle sigur, at tær vóna, at tað koma aðrar við enn tær, sum arbeiða í felagsskapum. Ráðstevnan verður logd soleiðis til rættis, at eisini tær, sum aldrin áður hava sett sín fót í kvinnufelagsskapir, kunnu fáa nakað burtur úr. Kvinnuráðstevnan verður fyri allar, lærðar og ólærðar, royndar og óroyndar í slíkum arbeiði. Hetta er longu fyri ein part eydnast. Við verða t.d.

kvinnuskótar og ítróttarkvinnur. Tað hevði verið óhugsandi fyri eini 10 árum síðan, men kvinnur koma meira og meira eftir, at líkamsmedvit eisini gevur sjálvsálit.

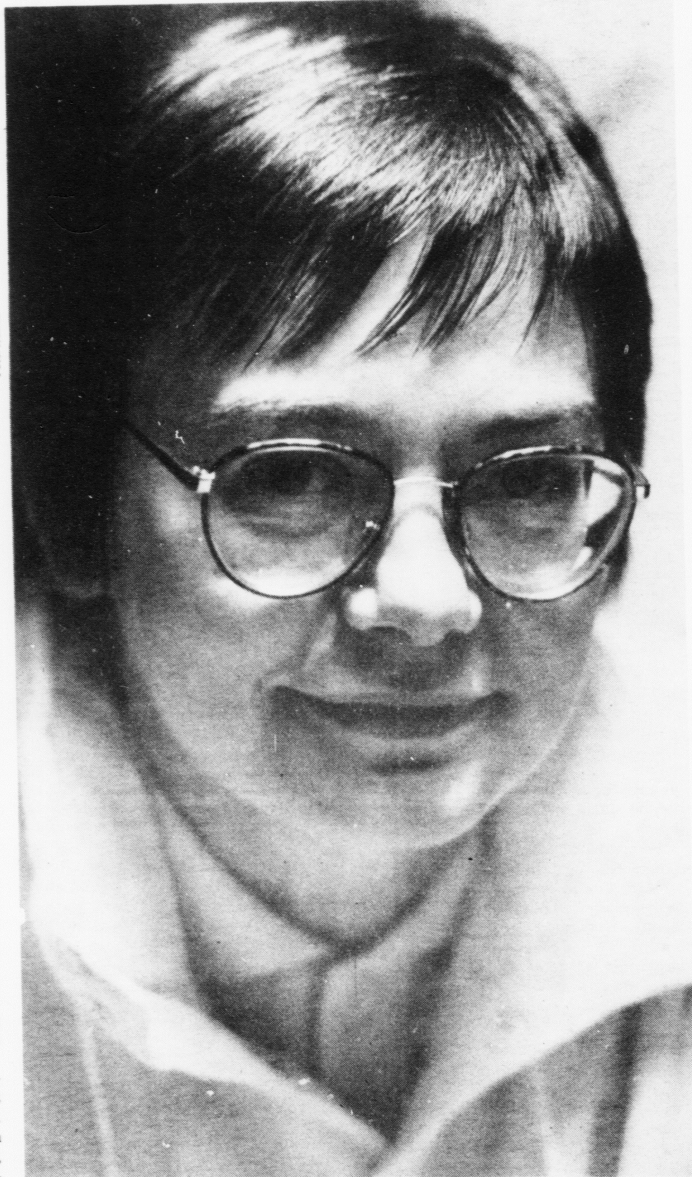
Nógv evni

Tað verða nógv evni at viðgera á kvinnuráðstevnuni, ið nevnist FORUM 88. Ofta verður tikið fram, at Norðurlond eru komin longst, tá tað snýr seg um javnrættindi millum kynini. — Hetta er rætt, men vit kunnu ikki sláa okkum til tols við tí, sigur Helle. Vegurin til fullkomna javnstøðu er langur. Lógar- og rættarskipanin er ikki fullkomin, tá mál viðvíkjandi harskapi móti kvinnum skulu viðgerast. Tað verður eisini torførari og torførari at hava børn. Kvinnuráðstevnan fer at lýsa, at kvinnurørsla og tað at hava børn ikki eru mótsetningar.

Ráðharrar (og landsstýrismenn) er ætlanin at fáa við á ráðstevnuna. Tær hava tosað um at fáa sosialmálaráðharrar við, ráðharrar, sum hava javnrætt millum kynini sum málseki og innanríkisráðharrar at svara upp á spurningar um menningarhjálp.

Bara fyri Norðurlond

Hinar kvinnuráðstevnur, ið hava verið, hava verið fyri kvinnur úr øllum heiminum. Henda verður bara fyri Norðurlond. Tað merkir ikki, at vit ikki vilja lurta eftir teimum úr triðja heiminum, men við hesi ráðstevnuni kunnu vit gera okkum greitt, hvussu vit betur kunnu hjálpa teimum, sigur Helle. Kvinnuráðstevnan bjóðar kvinnum úr teimum menningar-londum, sum Norðurlond hjálpa, at koma við. Tað er fyri at hoyra, um menn-

Helle Jarlmoose, sum er projektleiðari fyri ráðstevnuni, vitjar í Føroyum hesa vikuna

ingarhjálpin kemur kvinnum í menningarlondum til gagns. Og harvið kunnu kvinnurnar loyva sær at seta fram krav um at umleggja menningarhjálpina.

Um onkur maður skuldi havt hug at komið við á kvinnuráðstevnuna, verður hann ikki ríkin á dyr aftur, sigur Helle. Men tað eru kvinnur, sum leggja til rættis. Tað verða kvinnur, sum greiða frá og sýna fram. Á onkrum fundum verður væntandi neyðugt at úti-hýsa monnum, tá viðgjørd verða evni, ið torføru eru at tosa um.

Fyrireikararnir stríðast nú við at finna innivist til tær mongu kvinnurnar, sum verða í Oslo á kvinnu-

ráðstevnuni. Summar fara at bógva á gistingarhúsi, aðrar á vallaarheimum, onkrar heima hjá fólki og onkrar í tjaldi. Alt eftir hvat tær vilja og hava ráð til. Tær, sum ætla sær at luttaka við onkrum tiltaki, mugu boða frá luttøku í seinasta lagi 1. mars. Tær, sum skulu hava innivist, mugu heldur ikki biða ov leingi við at boða frá. Men annars ber øllum til at koma, um tær hava hug til tess.

Kanska við Smyrli

Kvinnusamskipan Føroya leggur ta føroysku luttøkuna til rættis. Hvussu nogvar tær fara úr Føroyum, vita tær ikki enn. Tær hava sòkt landsstýrið um at leiga Smyril til ferð-

ina, og taa tær Smyril til leigu, ætla tær at taka tær islendsku kvinnurnar við umboð. Landsstýrið hevur ikki endaliga avgjørt, um Smyril kann leigast til endamálið. Kvinnusamskipan Føroya biðar í spenningi eftir svari frá Landsstýrinum. Fer Smyril til Oslo næsta summer, fullsettur við kvinnum, fær skipið eitt tað best hugandi atlogu-plássið í havnini, hevur býráðið í Oslo longu lovað. Tær í Kvinnusamskipan Føroya hava roknað út, at sleppa tær at leiga Smyril, fer tað at kosta føroyskum kvinnum 3.500 krónur fyri ferðina aftur og fram, við koyggju-plássi og uppihaldi.

randi